EVS JUHEND 5 2008

RAHVUSVAHELISTE JA EUROOPA STANDARDITE ÜLEVÕTT EESTI STANDARDITEKS

Adoption of International and European Standards in Estonian Standards

EESTI STANDARDIKESKUS
ESTONIAN CENTRE FOR STANDARDISATION

EESSÕNA

Käesolev juhend “Rahvusvaheliste ja Euroopa riikide standardite ülevõtt Eesti standarditeks” on koostatud Eesti Standardikeskuse poolt ja asendab 2000. aastal välja antud samateemalise juhendi.

EVS Juhend 5 on kasutamiseks rahvusvaheliste ja Euroopa standardite ülevõtmisel Eesti standarditeks, tutvustades standardite ülevõtmise viise ning nõudeid ülevõtu protsessile, samuti esitades soovitusi, millistel juhtudel üht või teist ülevõtuviisi valida. Juhendis on antud üldpõhimõtted ka teiste riikide standardite ülevõtmisega seonduva osas.

Juhendi koostamisel on lähtutud juhendi varasemast versioonist, arvestatud on rahvusvaheliste ning Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt kehtestatud nõudeid ja kasutajate märkuseid.

Juhend on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 29.01.2008 käskkirjaga nr 13 ja jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja 2008. aasta veebruarikuu numbris.

ICS 01.120 Standardimine. Põhireeglid
Võtmesõnad: rahvusvaheline standard, Euroopa standard, ülevõtt, ülevõtu meetodid, jõustumisteate meetod, tõlkemeetod, ümbertrükk, vastavustase, ülevõtu vormistamine, Eesti standard, standardi tähis, standardi terviktekst, konsolideeritud tekst
Hind: paberkandjal 42.-; tasuta kättesaadav elektroonses formaadis EVS veebilehelt

Standardite reprodutseerimis- ja levitamisõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonilisse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel on keelatud ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:
Aru 10 Tallinn 10317 Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post:info@evs.ee

SISUKORD

0 SISSEJUHATUS 4

1 KÄSITLUSALA 4

2 NORMIVIITED 4

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED 4

4 ÜLDIST 5

5 VASTAVUSTASE 6

6 ÜLEVÕTU MEETODID 7
6.1 Jõustumisteate meetod (endorsement method) 7
6.2 Ümbertrüki meetod (reprinting method) 7
6.3 Tõlkemeetod (translation method) 8
6.4 Euroopa standardina jõustatud rahvusvahelise standardi ülevõtt Eesti standardiks 9
6.5 Ülevõtu meetodi valik 9

7 EESTI STANDARDI VORMISTAMISE ERINÕUDED 10
7.1 Eesti standardi ülesehitus 10
7.2 Eesti standardi ja standardi muudatuse tähis 10
7.3 Eesti standardiks üle võetud standardite lehekülgede nummerdamine 11
7.4 Eesti standardi tiitelleht 11
7.5 Eesti standardi eessõna 11
7.6 Eesti standardi rahvuslikud lisad 12
7.6.6 Eesti standardi joonealused märkused 12
7.7 Viited dokumentidele 12
7.8 Muudatuste käsitlemine 12

Lisa A (teatmelisa) Üle võetud standardi ülesehitus 13

Lisa B (teatmelisa) Eesti standardi tiitelehe ja eessõna vormistamise näide Euroopa standardi jõustumisteate meetodil ülevõtu korral 15

Lisa C (teatmelisa) Eesti standardi eessõna vormistamise näide rahvusvahelise standardi ümbertrükimeetodil ülevõtu korral 17

Lisa D (teatmelisa) Eesti standardi tiitellehe ja eessõna vormistamise näide Euroopa standardi tõlkemeetodil ülevõtu korral 18

0 SISSEJUHATUS

Käesolev juhend esitab nõuded, millest tuleb lähtuda rahvusvaheliste standardiorganisatsioonide (ISO, IEC) poolt avaldatud standardite ja Euroopa standardiorganisatsioonide (CEN, CENELEC, ETSI) poolt kättesaadavaks tehtud standardite tekstide ülevõtmisel Eesti standarditeks. Lisaks käesolevas juhendis toodud nõuetele tuleb standardite ülevõtmisel järgida ka juhendites EVS JUHEND 2 “Eesti standardi koostamine” ja EVS JUHEND 4 “Standardite ülesehitus, sõnastus ja vormistamine” esitatud reegleid.

1 KÄSITLUSALA

Käesolev juhend käsitleb ülevõtu meetodeid, vastavustaseme näitamist ning määramist, rahvusliku teabe esitamise reegleid ja üle võetud Eesti standardi vormistamise iseärasusi. Kui rahvuslikud standardiorganisatsioonid pole ette näinud teisi reegleid, võib käesolevat juhendit kasutada ka teiste riikide rahvuslike standardite ülevõtul Eesti standarditeks.

2 NORMIVIITED

Käesolevas juhendis on viidatud järgmistele dokumentidele:

Tehnilise normi ja standardi seadus (RT I 1999, 29, 398 ja hilisemad muudatused)

EVS JUHEND 2:2007 Eesti standardi koostamine

EVS JUHEND 4:2008 Standardite ülesehitus, sõnastus ja vormistamine

EVS-EN 45020:2008 Standardimine ja standardimisega seotud tegevused. Põhisõnavara

ISO/IEC Guide 21-1:2005 Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables -- Part 1: Adoption of International Standards

ISO/IEC Guide 21-2:2005 Regional or national adoption of International Standards and other International Deliverables -- Part 2: Adoption of International Deliverables other than International Standards

CEN/CENELEC Internal regulations – *Part 3: Rules for the structure and drafting of European standards (PNE rules), edition 2006 + Annex ZC:2007*

CEN/CENELEC Internal regulations – *Part 2: Common rules for standardisation work, edition 2006.*

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

3.1 Käesolevas juhendis on lisaks standardis EVS-EN 45020 esitatud sõnavarale kasutatud veel järgmisi standardite ülevõtuga seotud termineid ja määratlusi:

3.1.1 oluline tehniline kõrvalekalle (*major technical deviation*)
tehniline erinevus, mille tagajärjel tekib vastuolu Eesti standardi ja ülevõetava standardi vahel

3.1.2 ebaoluline tehniline kõrvalekalle (*minor technical deviation*)
tehniline erinevus, mis ei tekita vastuolu Eesti standardi ja ülevõetava standardi vahel

3.1.3 toimetuslik muudatus (*editorial change*)
muudatus, mis ei avalda mõju standardi tehnilisele sisule

MÄRKUS

Toimetuslikud muudatused on:

- punkti asendamine komaga kümnendmurrus;
- trükivea või leheküljenumbri parandus;
- ühes või mitmes keeles esitatud teksti väljajätmine mitmekeelsest standardist;
- rahvusvahelise või Euroopa standardi muudatuste (Amendment; lühend Amd.) või paranduste (Corrigendum; lühend Cor või AC) sisseviimine Eesti standardi teksti ehk standardi tervikteksti koostamine;
- standardi pealkirja muutmine juba olemasoleva Eesti standardisarja pealkirjadega vastavusse viimiseks;
- viite "käesolev rahvusvaheline standard" asendamine viitega "käesolev Eesti standard" või "käesolev Eesti standardiks üle võetud rahvusvaheline/Euroopa standard";
- üksiksõnade ja fraaside asendamine sünonüümidega, mis paremini vastavad eesti keele kasutusele;
- selgituse lisamine (ilma tehnilist sisu muutmata) seal, kus algteksti võidakse valesti mõista (Eesti standardi märkus);
- rahvusliku teabe lisamine (Eesti standardi teatmelisa), mis ei muuda ülevõetava standardi sisu;
- parameetrite ümberarvutatud väärtuste lisamine, kui ülevõetavas standardis on kasutatud teistsugust mõõtühikute süsteemi;
- kakskeelses standardis ühise tabeli kakskeelsete pealkirjade või ühise joonise kakskeelsete nimetuste ja selgitavate andmete kasutamine;
- rahvusvaheliste standardite ülevõtmisel üle võetava standardi tiitellehe ja eessõna (põhjendatud vajadusel ka sisukorra ja sissejuhatuse) Eesti standardist väljajätmine.

3.1.4 standardi terviktekst/konsolideeritud tekst (*consolidated text of the standard*)
rahvusvahelise, Euroopa või Eesti standardi põhitekst, kuhu on sisse viidud hiljem avaldatud muudatused ja parandused.

3.1.5 pööratavuse põhimõte (*vice versa principle*)
kõike, mida saab aktsepteerida ülevõetava standardi alusel, saab aktsepteerida ka Eesti standardi alusel ning vastupidi, mistõttu vastavus Eesti standardile tähendab samaaegselt ka vastavust selle aluseks olnud ülevõetud standardile.

3.1.6 ülesehitus (*structure*)
jaotiste, alajaotiste, lõikude, tabelite ja jooniste paigutus standardis.

4 ÜLDIST

4.1 Rahvusvaheliste ja Euroopa standardiorganisatsioonide standardeid (edaspidi rahvusvahelised ja Euroopa standardid) ning teiste riikide rahvusstandardeid on õigus Eesti standardiks üle võtta üksnes Eesti Standardikeskusel.

Teiste riikide rahvuslike standardite ülevõtt Eesti standarditeks toimub nende riikide rahvuslike standardi-organisatsioonide poolt esitatud ja kokkulepitud tingimustel reeglina läbi algupärase standardi koostamise.

4.2 Kui ülevõetava rahvusvahelise või Euroopa standardi mõni säte on vastuolus Eestis kehtiva õigusaktiga, tuleb täita õigusaktis esitatud kohustuslikku nõuet ja vastuolus olevast nõudest on soovitatav Eesti Standardikeskust teavitada.

4.3 Tõlkemeetodi kasutamisel toimub rahvusvaheliste ja Euroopa standardite Eesti standardiks ülevõtt (koostamisettepanek, käsitlemine tehnilistes komiteedes, arvamusküsitluse- ja kommenteerimisperiood jne) vastavalt EVS JUHENDILE 2 ning vormistamine vastavalt EVS JUHENDIS 4 toodud nõuetele, võttes arvesse käesolevas juhendis esitatud erinõudeid (standardi tähise moodustamine, tervikteksti ettevalmistamine, toimetuslikud muudatused tõlkemeetodil ülevõtu puhul jne).

5 VASTAVUSTASE

5.1 Eesti standardi võrdlemisel ülevõetava standardiga tuleb määrata nendevaheline vastavustase lähtudes ISO/IEC Guide 21-1 ja CEN/CENELEC Internal regulations – Part 3 toodud põhimõtetest. Võrdlus viiakse läbi jaotiste kaupa, selgitades välja olulised ja mitteolulised kõrvalekalded.

5.2 Rahvusvahelise standardiga võib võrreldav Eesti standard vastavustaseme poolest olla:

a) identne, kui Eesti standard on ülevõetava standardiga tehnilise sisu, ülesehituse ja sõnastuse poolest samane või on selle identne tõlge. Identses standardis võivad olla ülevõetava standardiga võrreldes üksnes toimetuslikud muudatused. Pööratavuse põhimõte on identse standardi puhul täidetud.

b) modifitseeritud, kui Eesti standardil on ülevõetava standardiga sama ülesehitus, kuid ta sisaldab kõrvalekaldeid, mis on selgesti määratletud ja mille kohta antakse selgitus. Ülesehituse erinevus on lubatav juhul, kui see ei muuda standardite võrdlemist oluliselt keerulisemaks. Pööratavuse põhimõte ei ole modifitseeritud standardi puhul täidetud.

MÄRKUS

Modifitseeritud standardi erinevused võivad avalduda järgmisel viisil:

- Eesti standard ei sisalda kõiki ülevõetavas standardis toodud nõudeid või on Eesti standardi nõuded madalamad kui ülevõetavas standardis jne;
- Eesti standard sisaldab täiendavaid aspekte või tüüpe või on Eesti standardis esitatud nõuded kõrgemad kui ülevõetavas standardis jne;
- Eesti standard kattub ülevõetava standardiga osaliselt, s.t osa Eesti standardist võib olla identne mingi osaga ülevõetavast standardist, kuid kummaski standardis võib olla nõudeid, mis teises puuduvad;
- Eesti standard esitab ülevõetava standardiga võrreldes samaväärse sätte, mida kasutada alternatiivina ülevõetavas standardis esitatud sättele;

c) mitteekvivalentne, s.t Eesti standard ei vasta tehnilise sisu ega ülesehituse poolest ülevõetavale standardile ja erinevused pole selgesti määratletud, või sisaldab Eesti standard üksnes väheseid või mitteolulisi ülevõetava standardi sätteid.

Rahvusvahelist või Euroopa standardit saab lugeda Eesti standardiks ülevõetuks ainult siis, kui vastav Eesti standard on sellega võrreldes kas identne või modifitseeritud. Mitteekvivalentset standardit ei saa nimetada ülevõetud standardiks vaid tuleb anda välja rahvusliku algupärase standardina ning viidata aluseks oleva(te)le standardi(te)le Eesti standardi eessõnas.

5.3 Euroopa standardi ülevõtu korral peab võrreldav Eesti standard vastavustaseme poolest olema ülevõetava standardiga identne (ülevõtt toimub jõustumisteate meetodil või (identse) tõlke avaldamisega). Muutuste sisseviimine Euroopa standardisse toimub vastavalt Euroopa standardiorganisatsioonide poolt kehtestatud protseduuridele CEN/CENELEC Internal regulations – Part 3.

5.4 Kataloogis, loeteludes, otsisüsteemides ja muudes teatmematerjalides (näiteks EVS Teatajas) kasutatakse järgmisi vastavustaseme tähiseid (näidetes toodud andmed on tinglikud):

- identse ülevõtu korral “identne” ehk lühendatult “IDT”, näiteks: EVS-EN 1308:2007 Plaadiliimid. Libisemise määramine (IDT EN 1308:2007);

- modifitseeritud ülevõtu korral “modifitseeritud” ehk lühendatult “MOD”, näiteks: EVS-EN 1775:2007 Gaasivarustus. Hoone gaasitorustik. Maksimaalne töörõhk kuni 5 bar. Talituslikud soovitused (MOD EN 1775:2007);

- mitteekvivalentse ülevõtu korral “mitteekvivalentne” ehk lühendatult “NEQ”, näiteks: EVS 797:2000 Betooni täitematerjalid (NEQ prEN 12620).

6 ÜLEVÕTU MEETODID

6.1 Jõustumisteate meetod (*endorsement method*)

6.1.1 Jõustumisteate meetodil ülevõtu korral avaldab Eesti Standardikeskus oma ametlikus väljaandes EVS Teataja teate selle kohta, et vastav rahvusvaheline või Euroopa standard on üle võetud Eesti standardiks. Jõustumisteate meetodil üle võetud standardile omistatakse Eesti standardi tähis (vt jaotis 7.2).

MÄRKUS. Rahvusvaheliste standardite ülevõttu jõustumisteatel üldreeglina ei kasutata, vaid eelistatakse ümbertrükimeetodit, mis võimaldab levitada standardeid Eesti standardite hinnakirja alusel.

6.1.2 Jõustumisteate meetodil üle võetud standardi tiitellehel ja eessõnas peab sisalduma järgmine informatsioon:

- Eesti standardi tähis ja ülevõetava standardi pealkiri algkeeles või eesti keeles ja algkeeles;

- avaldus selle kohta, et ülevõetavale standardile on omistatud Eesti standardi staatus;

- ülevõetava standardi Eesti standardina kinnitamise kuupäev ja avaldamise tähtaeg;

- Euroopa standardi teksti Euroopa standardiorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks tegemise kuu ja aasta;

- teave selle kohta, et standard on kättesaadav Eesti Standardikeskusest;

- märge autoriõigustega seonduva kohta.

6.1.3 Jõustumisteate meetodil üle võetud Eesti standard peab olema ülevõetava standardiga identne. Vajaduse korral võib jõustumisteates anda lisateavet, kuid see võib olla ainult toimetuslikku laadi.

6.1.4 Läbipaistvuse ja jälgitavuse tagamiseks peab igal ülevõetaval standardil olema omaette tiitelleht ja eessõna. Kui ülevõetava standardi muudatus(ed) ei ole viidud ülevõetavasse standardisse (s.t ei ole koostatud uut tervikteksti), tuleb muudatuse(te) avaldamisel lähtuda standardi avaldamise tingimustest ja koostada eraldiseisev tiitelleht ja eessõna.

6.1.5 Läbipaistvuse ja jälgitavuse tagamiseks ei muudeta ülevõetava standardi numbrit.

6.1.6 Jõustumisteate meetodil üle võetud standardil on sama staatus, mis eestikeelsel Eesti standardil.

6.2 Ümbertrüki meetod (*reprinting method*)

6.2.1 Ümbertrüki meetodil saab üle võtta üksnes rahvusvahelisi standardeid selle standardi vastu võtnud standardiorganisatsiooni ühes ametlikus keeles. Ümbertrükimeetodil Eesti standardiks ülevõetavale standardile omistatakse Eesti standardi tähis (vt jaotis 7.2).

6.2.2 Ümbertrüki meetodil ülevõtu puhul trükitakse täielikult ümber ülevõetava standardi tekst, viies sisse või lisades standardile hilisemalt koostatud muudatused ja parandused. Kui ülevõetavale standardile on ülevõtmise hetkeks avaldatud muudatusi ja/või parandusi, tuleb need Eesti standardisse sisse viia ning standardi Eesti eessõnas nendele viidata. Ümbertrükitava standardi muudatusi tuleb käsitleda vastavalt jaotises 7.8.2 esitatud reeglitele.

6.2.3 Ümbertrüki meetodil üle võetud standardi tiitellehel ja eessõnas peab sisalduma järgmine informatsioon:

- Eesti standardi tähis ja ülevõetava standardi pealkiri, käsitlusala ja võtmesõnad algkeeles ja eesti keeles;
- avaldus selle kohta, et ülevõetavale standardile on omistatud Eesti standardi staatus;
- ülevõetava standardi Eesti standardina kinnitamise kuupäev ja avaldamise tähtaeg;
- teave selle kohta, et standard on kättesaadav Eesti Standardikeskusest;
- märge autoriõigustega seonduva kohta.

6.2.4 Lisaks eespooltoodule võib Eesti standard täiendavalt sisaldada:

- rahvuslikku teavet (nt Eesti standardi eessõnas, Eesti standardi märkustes või rahvuslikes lisades);
- toimetuslikke muudatusi.

6.2.5 Vajaduse korral (juba olemasoleva Eesti standardisarja pealkirjadega vastavusse viimiseks) võib Eesti standardi pealkiri erineda ülevõetava standardi pealkirjast.

6.2.6 Ümbertrüki meetodiga üle võetud standardil on sama staatus, mis eestikeelsel Eesti standardil.

6.3 Tõlkemeetod (*translation method*)

6.3.1 Tõlkemeetodil ülevõetava standardi võib välja anda kas eestikeelsena või eestikeelse tõlkena koos algkeelse tekstiga.

6.3.2 Tõlkida tuleb rahvusvaheliste või Euroopa standardite ametlikest keeltest, teistest keeltest tõlkides tuleb tagada eestikeelse teksti vastavus ametlikes keeltes avaldatud standarditele.

6.3.3 Tõlkemeetodil ülevõtu korral koostatakse standardile Eesti standardi tiitelleht (vt jaotis 7.4) ja Eesti standardi eessõna (vt jaotis 7.5) ning vajaduse korral ka Eesti standardi rahvuslikud lisad (vt jaotis 7.6).

6.3.4 Tõlkemeetodil üle võetud standardi tiitellehel ja eessõnas peab sisalduma järgmine informatsioon:

- Eesti standardi tähis ja ülevõetava standardi pealkiri eesti keeles ja algkeeles;
- teave selles kohta, mis keelest Eesti standard on tõlgitud ning mis keelne tekst võetakse aluseks tõlgendamise erimeelsuste korral;
- teave standardi tõlkimisega seotud organisatsiooni(de) (vajaduse korral isiku(te)) kohta;
- teave toimetuslike muudatuste või rahvuslike normatiivsete lisade kohta (juhul, kui need on ülevõetavas standardis lubatud);
- avaldus selle kohta, et eesti keeles ülevõetav standard omab jõustumisteate meetodil üle võetud Eesti standardiga sama staatust;
- ülevõetava standardi Eesti standardina kinnitamise kuupäev ja avaldamise tähtaeg;
- teave selle kohta, et standard on kättesaadav Eesti Standardikeskusest;
- rahuvahelise standardite klassifikaatori järgne standardi valdkonna (ICS grupi) number ja nimetus, võtmesõnad eesti keeles ja hinnagrupp;
- märge autoriõigustega seonduva kohta.

6.3.5 Tõlkimisel peab ülevõetava standardi sisuline maht jääma samaks, s.t tuleb tõlkida kogu standardi tekst (v.a jaotis 6.3.7), k.a sisukord, eessõna, sissejuhatus, joonealused märkused, lisad jne, kusjuures viidatud rahvusvaheliste ja Euroopa standardite pealkirjad tuleb esitada algkeeles.

6.3.6 Enne Euroopa standardi tiitellehte tuleb esitada CEN/CENELEC reeglite kohaselt teade tõlgitud teksti staatuse vastavusest ametlike keelte versioonidega ja standardi avaldanud organisatsiooni kohta.

“This standard is the … [language] version of the European Standard EN …:… [year of availability]. It was translated by … [member]. It has the same status as the official versions”.

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon Euroopa standardist EN 13032-1:2004. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike versioonidega.

6.3.7 Euroopa standardi tiitelleht tuleb jätta tõlkimata. Kohale, kus tiitellehel on antud Euroopa standardi staatus kõigis kolmes ametlikus keeles (EUROPEAN STANDARD, NORME EUROPÉENNE, EUROPÄISCHE NORM) lisatakse eesti keelne tekst: EUROOPA STANDARD. Eestikeelne tekst peab olema kõige ülemine.

6.3.8 Kui Euroopa standard sisaldab ülevõetava standardiga võrreldes muutusi (common modifications), mis on märgistatud püstkriipsuga vasakul lehe äärel, siis vastavad tähistused tuleb säilitada ka tõlkemeetodil ülevõtu korral.

6.3.9 Nii eesti- kui ka kakskeelne väljaanne võib sisaldada toimetuslikke muudatusi, rahvusvaheliste standardite puhul ka tehnilisi erinevusi, mis peavad olema tekstis selgesti eristatavad ning millele tuleb Eesti standardi eessõnas viidata. Euroopa standarditele võib rahvuslikke normatiivseid lisasid koostada ainult juhul, kui standard sisaldab vastavat nõuet.

6.3.10 Tõlkemeetodil üle võetud Eesti standardi vastavustase sõltub tehniliste erinevuste olemasolust.

6.3.11 Tõlkemeetodil ülevõetud standardil on sama staatus, mis vastaval jõustumisteate või ümbertrüki meetodiga üle võetud Eesti standardil.

6.4 Euroopa standardina jõustatud rahvusvahelise standardi ülevõtt Eesti standardiks

6.4.1 Euroopa standardina jõustatud rahvusvahelise standardi ülevõtmisel koosneb Eesti standard järgmistest osadest:

- Eesti standardi tiitelleht ja eessõna (vt jaotised 6.1 ja 6.3);
- Euroopa standardi tiitelleht;
- Euroopa standardi eessõna ja teade rahvusvahelise standardi jõustumise kohta Euroopa standardina;
- Euroopa standardi põhiosa ja lisad (kui neid on);
- rahvusvahelise standardi tekst ilma tiitellehe ja eessõnata (foreword);
- vajadusel rahvuslik teatmelisa, kus esitatakse rahvusvahelise standardi originaaltekst, mida on muudetud Euroopa standardi muutustega (common modifications).

6.5 Ülevõtu meetodi valik

Kui toimetuslikud muudatused ega tehnilised kõrvalekalded pole rahvuslikus standardis vajalikud, on põhimõtteliselt võimalik kasutada mis tahes ülevõtu meetodit. Jõustumisteate meetodil on selle lihtsuse tõttu teatud eelised, nagu näiteks ülevõtuprotsessi kiirus, samuti võimaldab see Eesti huvipoolte standardi kasutamise vajaduse puudumisel või kasutajate piiratud arvu puhul kokku hoida ressursse. Jõustumisteate või ümbertrüki meetodit kasutatakse tavaliselt ka juhul, kui kasutajatele ei valmista probleeme standardi sisu mõistmine standardi avaldanud organisatsiooni keeles.

6.5.1 Kui toimetuslikud muudatused või tehnilised kõrvalekalded on vältimatud, tuleks rahvusvaheliste standardite ülevõtul kasutada kas ümbertrüki- või tõlkemeetodit, kuna sel juhul saab kõrvalekalded viia otse teksti või standardi lisasse.

6.5.2 Tõlkemeetodil ülevõtt on eelistatuim olukorras, kus standardit kasutavad paljud huvipooled ja standardi eestikeelne tekst hõlbustab standardi kasutamist.

6.5.3 Vastavalt tehnilise normi ja standardiseadusele on seadusandliku võimu kandjal kohustus tagada õigusaktis kohustuslikult viidatud standardite ülevõtmine tõlkemeetodil. Standard, mille järgimine on põhimõtteliselt vajalik riigi või kohaliku omavalitsuse poolt esitatud nõuete täitmiseks või õigusaktis soovituslikult viidatud standard, on soovitav samuti eesti keelde tõlkida. Kohustuslikult viidatud standardist, mis ei ole eesti keeles Eesti standardina avaldatud, tuleb teavitada Eesti Standardikeskust.

7 EESTI STANDARDI VORMISTAMISE ERINÕUDED

7.1 Eesti standardi ülesehitus

Üle võetud Eesti standardi ülesehitus on esitatud lisas A, jõustumisteate meetodil üle võetud Eesti standardi tiitellehe ja eessõna vormistamise näide on esitatud lisas B, ümbertrüki meetodil üle võetud Eesti standardi tiitellehe ja eessõna vormistamise näide on esitatud lisas C ning tõlkemeetodil ülevõetava standardi tiitelehe ja eessõna vormistamise näide on esitatud lisas D.

7.2 Eesti standardi ja standardi muudatuse tähis

7.2.1 Mistahes meetodil ülevõtmise korral tuleb tiitellehel ja kõigil järgnevate standardi lehekülgedel päistes näidata Eesti standardi tähis järgmiselt (toodud andmed on tinglikud kusjuures XXXX tähistab standardi Eesti standardina jõustamise aastat):

Rahvusvahelise standardi ülevõtmisel Eesti standardiks:

ISO 123 saab Eesti standardi tähise	EVS-ISO 123:XXXX
IEC 123 saab Eesti standardi tähise	EVS-IEC 123:XXXX
ISO/IEC 123 saab Eesti standardi tähise	EVS-ISO/IEC 123:XXXX

Euroopa standardi ülevõtmisel Eesti standardiks:

EN 456 saab Eesti standardi tähise	EVS-EN 456:XXXX

Euroopas üle võetud rahvusvahelise standardi ülevõtmisel Eesti standardiks:

EN ISO 789 saab Eesti standardi tähise	EVS-EN ISO 789:XXXX
EN ISO/IEC 123 saab Eesti standardi tähise	EVS-EN ISO/IEC 123:XXXX

7.2.2 Jõustumisteate või ümbertrüki meetodil üle võetud rahvusvahelise või Euroopa standardi tõlkimisel standardi tähis ei muutu ning standardi esmakordse jõustamise ja eestikeelse standardi avaldamise kohta esitatakse info standardi tiitellehel.

MÄRKUSED:

1. Euroopas üle võetud IEC standarditele IEC tähist ei lisata (IEC standardid avaldatakse kokkuleppeliselt sarnase seerianumbriga).

2. Jõustumisteate meetodil ülevõetava Euroopa standardi avaldamisaasta ei erine tavaliselt üle võetud Eesti standardi avaldamisaastast, väljaarvatud juhtudel, mil Euroopa standard on ülevõtu teostamiseks kättesaadavaks tehtud viimases kvartalis.

7.2.3 Jõustumisteate ja tõlkemeetodil ülevõetud standardite muudatused tähistatakse:

- eraldi dokumendina avaldatava muudatuse puhul Eesti standardi number ja aastaarv, kaldkriips (/), muudatuse number ja kinnitamise aasta

  EVS-EN 456:XXXX/A1:XXXX;

- standardi tervikteksti koostamise puhul Eesti standardi tähis ja aastaarv, liitmismärk (+), muudatuse number ja kinnitamise aasta

  EVS-EN 456:XXXX+A1:XXXX.

MÄRKUSED:

1) viimasena nimetatud tähistusviisi kasutatakse ka ümbertrüki meetodil ülevõetavate ja Eesti algupäraste standardite puhul;

2) juhul, kui standardil on rohkem kui üks muudatus, siis muudatuse kinnitamise aastaarvu ei lisata

   (näiteks EVS-EN 456:XXXX+A1+A2+A3);

3) juhul, kui Euroopa Standardimiskomitee (CEN) standardil on rohkem kui üks muudatus, siis võib tähises esitada ainult viimase muudatuse (koos aastaarvuga) ja eeldatakse, et kõik varasemalt avaldatud muudatused on konsolideeritud standardisse

   (näiteks EVS-EN 456:XXXX+A2:XXXX).

7.3 Eesti standardiks üle võetud standardite lehekülgede nummerdamine

7.3.1 Eesti standardi tiitellehte, eessõna (ja sisukord, kui on) nummerdatakse rooma numbritega alates Eesti standardi tiitellehest, millel numbrit ei näidata; lehekülje number märgitakse alla välisnurka.

7.3.2 Alates ülevõetava standardi tiitellehest, millel numbrit ei näidata, nummerdatakse standardi või selle muudatuse leheküljed araabia numbritega; lehekülje number märgitakse alla välisnurka.

7.4 Eesti standardi tiitelleht

7.4.1 Eesti standardi tiitelleht on standardi esimene leht ja vormistatakse vastavalt käesoleva juhendi lisadele B ja D.

7.4.2 Tiitellehel olev Eesti standardi pealkiri peab olema ümbertrüki ja tõlkemeetodil ülevõtu puhul nii eesti keeles kui ka ülevõetava standardi algkeeles.

7.4.3 Euroopa standardi ülevõtul tõlkemeetodil näidatakse tiitellehel standardi eesti keeles avaldamise ning standardi (esmakordse) jõustamise kuu ja aasta.

7.5 Eesti standardi eessõna

7.5.1 Eesti standardi eessõna paigutatakse tiitellehe pöördele ja vormistatakse vastavalt käesoleva juhendi lisadele B, C ja D.

7.5.2 Märge “Eesti standardi …” peab eelnema igasugusele rahvuslikule lisateabele kogu standardi ulatuses. Kui standard sisaldab hulgaliselt rahvuslikku lisateavet, võib kasutada lühendina Eesti maatähist EE.

7.5.3 Eesti standardi eessõnas tuleb osutada kõigile muudatustele ja parandustele, mis on standardi teksti sisse viidud, samuti kirjeldada, kuidas need on eristatavad põhitekstist.

7.5.4 Eesti standardi eessõnas tuleb osutada kõigile tehnilistele erinevustele ülevõetava standardi suhtes ja/või toimetuslikele muudatustele, samuti kirjeldada, kuidas need on eristatavad põhitekstist.

7.6 Eesti standardi rahvuslikud lisad

7.6.1 Eesti standardi rahvuslikud lisad, kui need on vajalikud, peavad asuma ülevõetava standardi (kaasa arvatud selle lisad) lõpus.

7.6.2 Eesti standardi lisa võib sisaldada ainult standardi kasutamist kergendavat teavet ning ei tohi olla vastuolus ülevõetava standardi sätetega ega neid tühistada.

7.6.3 Rahvuslikud eritingimused, mis muudavad ülevõetava Euroopa standardi nõudeid (näiteks õigusaktidest tulenevad erinõuded, nn A-kõrvalekalded); kliimaoludest või muudest geograafilistest iseärasustest (nn rahvuslikud eriolud), väljakujunenud praktikast (näiteks elektripistikud, tuletõrjehüdrandid jmt), mida ei saa lühikese ajaga muuta), peavad olema teavitatud ja viiakse Euroopa standardiorganisatsioonide liikmete konsensusliku heakskiitva otsuse korral Euroopa standardisse. Teiste riikide nõudeid sisaldavad lisad on Eesti standardis käsitletavad teatmelisadena.

7.6.4 Rahvusvahelise standardi tekst, millele on Euroopa standardis viidatud, võib olla esitatud Eesti standardi (rahvusliku) lisana (ka tõlgitud kujul).

7.6.5 Eesti standardi lisad peavad olema selgelt eristatavad standardi muudest lisadest; selleks tuleb nende tähistamisel lisada suurtäht “N” (National). Näiteks lisad A ja B oleksid vastavalt NA ja NB.

7.6.6 Eesti standardi joonealused märkused

Eesti standardi joonealused märkused peavad järgima ülevõetava standardi joonealuste märkuste esitamisviisi ja olema nendest eristamiseks tähistatud pealdisega “Eesti standardi märkus” või “Eesti standardi märkused”.

7.7 Viited dokumentidele

7.7.1 Ülevõetavas standardis olevad viited peavad Eesti standardis jääma muutmata kujule (sh standardite pealkirjad peavad jääma algkeelde).

7.7.2 Informatsiooni nende Eesti standardite kohta, mis on vastavuses rahvusvaheliste standarditega, millele Euroopa standardis viidatakse, võib anda kas Eesti standardi eessõnas või Eesti standardi lisas.

7.8 Muudatuste käsitlemine

7.8.1 Ülevõetava standardi eraldi dokumentidena avaldatud muudatused tuleb jõustumisteate meetodil üle võtta ning avaldada Eesti standardi muudatustena samuti eraldi.

7.8.2 Tõlke- ja ümbertrükimeetodil ülevõtul viiakse eraldi dokumentidena avaldatud muudatused Eesti standardi teksti (tõlkemeetodil ülevõtu puhul vastavatesse kohtadesse) ning avaldatakse standardi tervikteksti uus versioon. Seejuures tuleb toimida järgmiselt:

- ülevõetava standardi tiitellehele, mida ei tõlgita, tuleb teha jaotises 7.2.3 näidatud muudatus (lähtudes ülevõetava muudatuse andmetest);

- muudatusega lisatud või kustutatud tekst peab olema tähistatud püstjoonega lehe välimisel äärel. Kui muudatusega kustutatakse kogu jaotis, lõik, tabel või joonis ja ülevõetavas standardis on säilitatud väljajäetud jaotiste, tabelite, jooniste jne pealkirjad ja järjekorranumbrid, tuleb kustutatud osa asemele kirjutada märge „*kustutatud muudatusega*“.

Lisa A
(teatmelisa)
Üle võetud standardi ülesehitus

A.1 Üle võetud standardi ülesehitus Euroopa või rahvusvahelise standardi ülevõtmisel

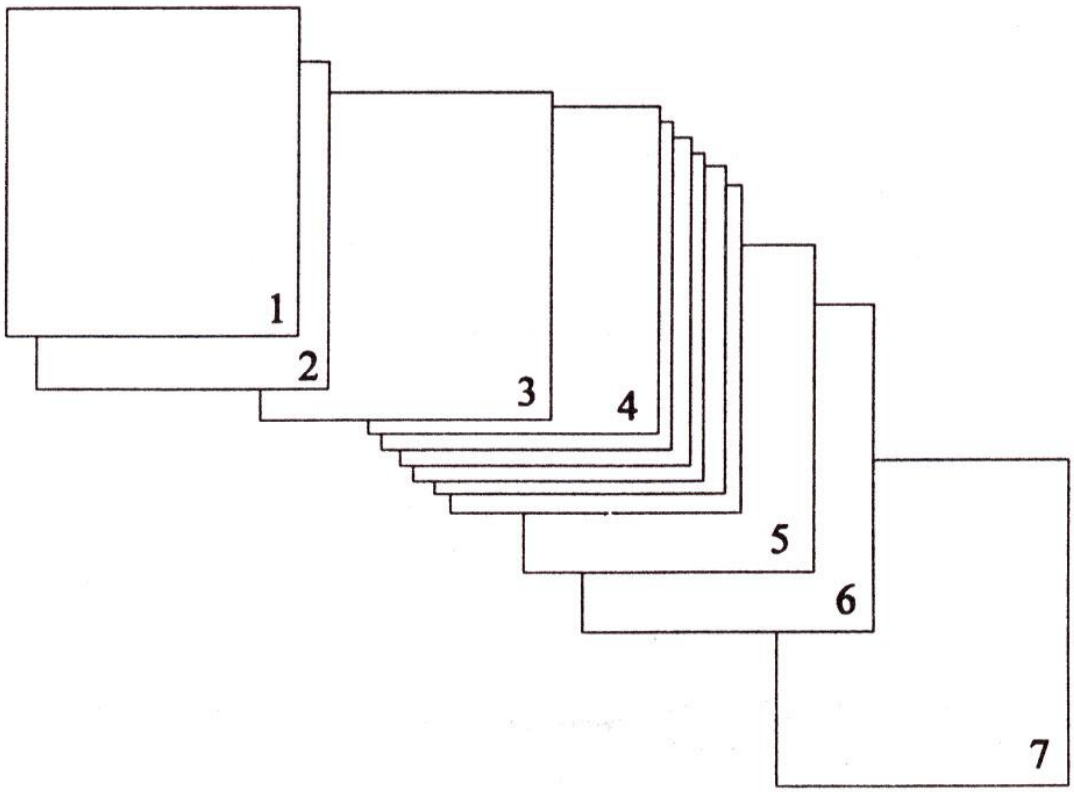

Tähised:
1 Eesti standardi tiitelleht;
2 Eesti standardi eessõna;
3 Ülevõetava standardi originaaltiitelleht;
4 Ülevõetava standardi tekst (eessõna, sisukord, põhiosa);
5 Ülevõetava standardi normlisad;
6 Ülevõetava standardi teatmelisad;
7 Eesti standardi rahvuslikud lisad.

A.2 Üle võetud standardi ülesehitus Euroopa standardina jõustatud rahvusvahelise standardi ülevõtmisel

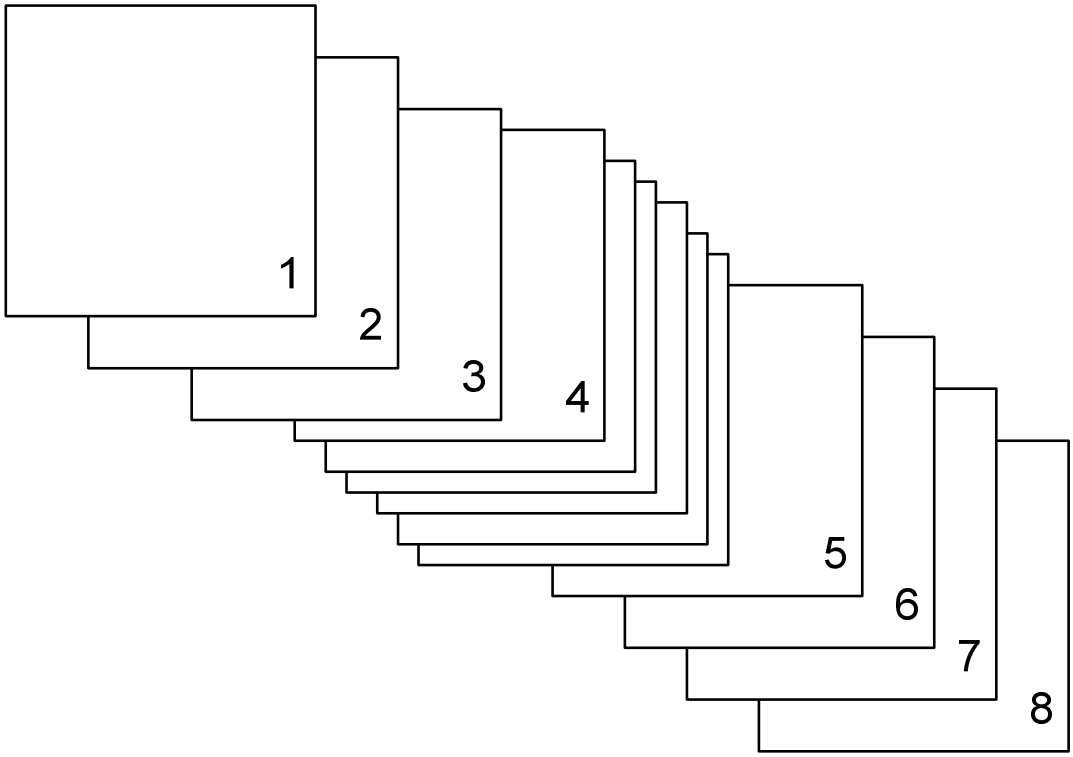

Tähised:

1 Eesti standardi tiitelleht;
2 Eesti standardi eessõna;
3 Euroopa standardi originaaltiitelleht;
4 Euroopa standardi eessõna, vajaduse korral sisukord, teade rahvusvahelise standardi Euroopa standardina jõustamise kohta;
5 Euroopa standardi põhiosa (kui see on);
6 Euroopa standardi lisad (kui neid on);
7 Euroopa standardis sisalduv rahvusvaheline standard ilma tiitellehe ja eessõnata;
8 Eesti standardi rahvuslikud lisad.

Lisa B
(teatmelisa)
Eesti standardi tiitelehe ja eessõna vormistamise näide Euroopa standardi jõustumisteate meetodil ülevõtu korral

EESTI STANDARD **EVS-EN 60645-3:2007**

ELEKTROAKUSTIKA
Audiomeetriaseadmed
Osa 3: Lühikese kestusega katsesignaalid

Electroacoustics – Audiometric equipment –
Part 3: Test signals of short duration

EESTI STANDARDIKESKUS
ESTONIAN CENTRE FOR STANDARDISATION

EESTI STANDARDI EESSÕNA	NATIONAL FOREWORD
Käesolev Eesti standard EVS-EN 60645-3:2007 sisaldab Euroopa standardi EN 60645-3:2007 ingliskeelset teksti.	This Estonian standard EVS-EN 60645-3:2007 consists of the English text of the European standard EN 60645-3:2007.
Standard on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 13.09.2007 käskkirjaga ja jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teatajas.	This standard is ratified with the order of Estonian Centre for Standardisation dated 13.09.2007 and is endorsed with the notification published in the official bulletin of the Estonian national standardisation organisation.
Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele Euroopa standardi teksti kättesaadavaks tegemise kuupäev on 20.07.2007.	Date of Availability of the text of European standard 20.07.2007.
Standard on kättesaadav Eesti Standardikeskusest.	The standard is available from Estonian Centre for Standardisation.

ICS 17.140.50

Võtmesõnad: acoustic measuring instruments, calibration, definitions, sound level

Standardite reprodutseerimis- ja levitamisõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonilisse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel on keelatud ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:
Aru 10 Tallinn 10317 Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post: info@evs.ee

Lisa C
(teatmelisa)
Eesti standardi eessõna vormistamise näide rahvusvahelise standardi ümbertrükimeetodil ülevõtu korral

EESTI STANDARDI EESSÕNA	NATIONAL FOREWORD
Käesolev Eesti standard EVS-ISO XXXX:200X “pealkiri eesti keeles” sisaldab rahvusvahelise standardi ISO XXXX:200X “pealkiri inglise keeles” (ning selle muudatuse või/ja paranduse ISO XXXX/Amd.X:XXX/Cor 1:XXXX) identset/modifitseeritud ingliskeelset teksti. (MOD puhul: Muudatuste ulatus ja kirjeldus on esitatud standardi eesssõnas.) Ettepaneku rahvusvahelise standardi ümbertrükimeetodil ülevõtuks esitas [EVS/TK vm], standardi avaldamise korraldas Eesti Standardikeskus. Standard EVS-ISO XXXX:200X on kinnitatud Eesti Standardikeskuse [15.01.2007] käskkirjaga nr [6] ja jõustub sellekohase teate avaldamisega EVS Teataja [2007]. aasta [veebruari]kuu numbris. Standard on kättesaadav Eesti Standardikeskusest.	This Estonian Standard EVS-ISO XXXX:200X consists of the identical/modificated English text of the International Standard ISO XXXX:200X “title in English” (including its Amendment/Corrigendum ISO XXXX/Amd.X:XXX/Cor 1:XXXX). (In case of MOD: See the national foreword for details of modifications and their within the text.) Proposal to adopt the International Standard by reprint method was presented by [EVS/TK vm], Estonian standard is published by the Estonian Centre for Standardisation. This standard is ratified with the order of Estonian Centre for Standardisation dated 11.05.2001 and is endorsed with the notification published in the official bulletin of the Estonian national standardisation organisation. The standard is available from Estonian Centre for Standardisation.

Käsitlusala:	**Scope:**
…..	…..

Käesolevasse standardisse on sisse viidud järgmised (toimetuslikud) muudatused:	**The following (editorial) changes have been made to this standard:**
…..	…..

ICS 03.120.10

Võtmesõnad: kvaliteedijuhtimine

Standardite reprodutseerimis- ja levitamisõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonilisse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel on keelatud ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:
Aru 10 Tallinn 10317 Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post:info@evs.ee

Lisa D
(teatmelisa)
Eesti standardi tiitellehe ja eessõna vormistamise näide Euroopa standardi tõlkemeetodil ülevõtmisel

EESTI STANDARD EVS-EN 13032-1:2004

Avaldatud eesti keeles: veebruar 2008
Jõustunud Eesti standardina: november 2004

VALGUS JA VALGUSTUS
Lampide ja valgustite fotomeetriliste andmete mõõtmine ja esitamine
Osa 1: Mõõtmine ja failiformaat

Light and lighting
Measurement and presentation of photometric data of lamps and luminaries
Part 1: Measurement and file format

EESTI STANDARDIKESKUS
ESTONIAN CENTRE FOR STANDARDISATION

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard:

– on [Euroopa] standardi [EN 13032-1:2004 “Light and lighting. Measurement and presentation of photometric data of lamps and luminaires. Part 1: Measurement and file format file format.”] [inglis]keelse teksti [identne] tõlge eesti keelde ning tõlgendamise erimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest,

– omab sama staatust, mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioon,

– on kinnitatud Eesti Standardikeskuse [15.01.2007] käskkirjaga nr [6],

– jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja [2007]. aasta [veebruari]kuu numbris.

Standardi tõlkis [eksperdi nimi, tõlkebüroo], eestikeelse kavandi ekspertiisi teostas [Eksperdi nimi, TK], käesoleva standardi on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK [24 “Valgus- ja valgustustehnika”].

Standardi tõlke koostamisettepaneku esitas [EVS/TK vm], standardi tõlkimist korraldas Eesti Standardikeskus ning rahastas/rahastas osaliselt [...]

[Eesti standardi avaldamisega seotud täiendav info – rahvuslikud lisad jmt]

Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele Euroopa standardi teksti kättesaadavaks tegemise kuupäev on XX.XX.200X.

Date of Availability of the European Standard EN 13032-1:2004 is XX.XX.200X.

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon Euroopa standardist EN 13032-1:2004. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 13032-1:2004. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

ICS 17.180.20 Värvused ja valguse mõõtmine; 29.140.01 Lambid üldiselt
Võtmesõnad:
Hinnagrupp XX

Standardite reprodutseerimis- ja levitamisõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:
Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post: info@evs.ee

MÄRKUS

Kui ülevõetavasse standardisse on viidud standardile koostatud muudatused või parandused, tuleb eessõnas nendele viidata ja muuta eessõna näiteks järgmiselt.

Käesolev Eesti standard on [Euroopa] standardi [EN 13032-1:2004 “Light and lighting. Measurement and presentation of photometric data of lamps and luminaires. Part 1: Measurement and file format.”] ja standardi muudatuse [A1:2006] tõlge eesti keelde ning …

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 13032-1:2004, with the incorporation of its Amendment A1:2006. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.